

**ENTITAT PÚBLICA DE SANEJAMENT D'AIGÜES
RESIDUALS DE LA COMUNITAT VALENCIANA**

1. ADEQUACIÓ DE LA INFORMACIÓ FINANCERA ALS PRINCIPIS COMPTABLES APLICABLES

1.1 Aquesta Sindicatura ha examinat els comptes anuals de l'entitat pública de Sanejament d'Aigües Residuals (d'ara endavant SAR o l'Entitat), que comprenen el balanç a 31 de desembre de 1996, el compte de pèrdues i beneficis i la memòria corresponents a l'exercici anual acabat en la dita data i que s'adjunten íntegrament en l'annex d'aquest informe. Els dits comptes van ser formulats pel gerent de SAR i aprovats pel Consell d'Administració el 24 de març de 1997. Tret de l'excepció que s'esmenta en l'apartat 1.3, el treball de fiscalització s'ha realitzat d'acord amb les normes d'auditoria generalment acceptades, les quals requereixen l'examen, mitjançant la realització de proves selectives, de l'evidència justificativa dels comptes anuals i l'avaluació de la seua presentació, dels principis comptables aplicats i de les estimacions realitzades.

1.2 Per a una adequada interpretació dels comptes anuals cal destacar els criteris de comptabilització seguits per l'Entitat, atenent a les directrius marcades per la Intervenció General de la Generalitat Valenciana (IGGV). SAR comptabilitza en un epígraf classificat en l'immobilitzat del balanç de situació anomenat "Saldo dels dipòsits en administració", els ingressos que provenen de la gestió recaptatòria del canon de sanejament i les subvencions obtingudes com a partides creditores per dipòsits rebuts de la Generalitat Valenciana. Al mateix temps, les despeses de gestió, explotació i control de les instal·lacions depuradores, així com els derivats de l'execució de les obres de construcció i reforma, es consideren aplicacions dels citats dipòsits juntament amb les despeses financeres imputables a aquestes activitats, les despeses derivades de la gestió recaptatòria del cànon i la subvenció destinada a finançar les despeses de funcionament de l'Entitat.

Tal com s'indica en l'apartat 4.2.3 d'aquest informe, aquesta Sindicatura entén que les despeses derivades de les activitats constitutives del seu objecte social haurien de comptabilitzar-se com a despeses d'explotació de l'Entitat i, per tant, quedar reflectides en el compte de pèrdues i beneficis. Així mateix, les subvencions a favor de SAR per al finançament de les citades activitats, emmarcades en el Pla Director de Sanejament i Depuració de la Comunitat Valenciana, haurien de comptabilitzar-se com a ingressos d'explotació, atenent al principi de correlació d'ingressos i despeses, i restar, també, recollides en el compte de pèrdues i beneficis a fi de reflectir fidelment els resultats de l'Entitat.

Les despeses derivades de l'activitat de SAR que figuren comptabilitzades com a aplicacions dels dipòsits rebuts, pugen a 16.612 milions de pessetes. Per al finançament de les citades despeses, SAR comptabilitza com a dipòsits rebuts el cànon de sanejament meritat que, al seu temps, comptabilitza la Generalitat Valenciana com a recurs tributari, i les subvencions percebudes en l'exercici per un import d'11.838 milions de pessetes. No obstant això, tal i com s'ha indicat en el paràgraf anterior, SAR hauria de comptabilitzar com a ingressos d'explotació

de l'exercici les subvencions reconegudes al seu favor per part de la Generalitat Valenciana i d'altres entitats, que en 1996 pugen a 10.970 milions de pessetes i 112 milions de pessetes, respectivament.

Per tant, l'adequada comptabilització dels ingressos i despeses derivades de les activitats de SAR implicaria reflectir en el balanç de situació els corresponents saldos deutors de pèrdues i beneficis i de resultats d'exercicis anteriors (apartat 4.2.3).

- 1.3 SAR no ha comptabilitzat a 31 de desembre de 1996 l'import necessari per a cobrir el risc d'impagament dels deutes per canon sobre el qual no hem disposat d'informació suficient i adequada que permeta la seua quantificació objectiva, tal com s'indica en l'apartat 4.2.4 d'aquest informe.
- 1.4 Tret dels efectes de l'excepció descrita en el paràgraf 1.2 i pels efectes d'aquells ajusts que podrien haver-se considerat necessaris si disposaven de la informació esmentada en l'apartat 1.3, els comptes anuals de SAR de l'exercici 1996, que s'adjunten en l'annex d'aquest informe, mostren en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera a 31 de desembre de 1996 i dels resultats de les seues operacions durant l'exercici anual acabat en la dita data, i contenen la informació necessària i suficient per a la seua interpretació i comprensió adequada d'acord amb els principis i normes comptables generalment acceptats que guarden uniformitat amb els aplicats en l'exercici anterior.
- 1.5 L'informe de gestió de l'exercici de 1996, que s'adjunta als comptes anuals, conté les explicacions que l'Administració considera oportunes sobre la situació de l'Entitat, l'evolució de les seues activitats i sobre altres assumptes, i no forma part integrant dels comptes anuals. Aquesta Sindicatura ha verificat que la informació comptable que conté el citat informe de gestió concorda amb la dels comptes anuals de l'exercici de 1996.

2. COMPLIMENT DE LA LEGALITAT VIGENT EN LA GESTIÓ DELS FONTS PÚBLICS

2.1 Abast i metodologia

Aquesta Sindicatura ha examinat el compliment per part de SAR de la legalitat vigent en la gestió dels fons públics durant l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 1996. L'examen s'ha realitzat d'acord amb les normes d'auditoria generalment acceptades, i s'han dut a cap les proves i aplicat els procediments d'auditoria considerats necessaris d'acord amb les circumstàncies. La verificació realitzada ha abastat el compliment dels aspectes rellevants, establerts en:

- Llei 2/1992, de 26 de març, per la qual es crea l'entitat de dret públic Sanejament d'Aigües Residuals de la Comunitat Valenciana.
- Text Refós de la Llei d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana, aprovat pel decret legislatiu de 26 de juny de 1991, del Consell de la Generalitat Valenciana.
- Llei de la Generalitat Valenciana 9/1995, de 31 de desembre, de Pressuposts de la Generalitat Valenciana per a l'exercici de 1996.
- Decret 204/1990, de 26 de desembre, del Consell de la Generalitat Valenciana sobre el reintegrament de transferències corrents i de capital.
- Decret 170/1992, de 16 d'octubre, del Consell de la Generalitat Valenciana que aprova l'estatut de l'Entitat.
- Decret 9/1993, de 25 de gener, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Reglament de Finançament de l'Explotació de les Instal·lacions de Sanejament i Depuració.
- Decret 266/1994, de 30 de desembre, pel qual s'aprova el nou Reglament sobre el Règim Econòmic-Financer i Tributari del Cànon de Sanejament.
- Pla General de Comptabilitat, aprovat pel reial decret 1.643/1990, de 20 de desembre.
- Llei 13/1995, de 18 de maig, de Contractes de les Administracions Públiques.
- Resolució de 18 de juny de 1991 de la Intervenció General de la Generalitat Valenciana, per la qual s'aprova la informació que han de retre les empreses públiques.

2.2 Conclusió general

Com a resultat de la revisió efectuada i amb l'abast descrit, no s'han detectat incompliments significatius de la normativa citada durant el període objecte d'examen.

En els apartats següents d'aquest informe es descriuen les situacions que hauran de ser objecte d'atenció i millora per part dels òrgans responsables de l'Entitat.

3. INFORMACIÓ GENERAL

3.1 Antecedents i objecte de l'Entitat

L'entitat pública de Sanejament d'Aigües Residuals de la Comunitat Valenciana va ser creada per la Llei del Govern Valencià 2/1992, de 26 de març, com a entitat de dret públic de les previstes en l'article 5.2 del Text Refós de la Llei d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana (TRLHP), amb personalitat jurídica pròpia i independent de la Generalitat, i plena capacitat pública i privada. S'hi troba subjecta a l'ordenament jurídic privat sense perjudici del que disposa l'art. 15 de la seua llei de creació, i gaudeix de plena autonomia en la seua organització i de patrimoni propi per al compliment dels seus objectius. Tal com estableix l'art. 14 de la dita Llei, la seua relació amb la Generalitat es realitza mitjançant la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports.

El decret del Consell 170/1992, de 16 d'octubre, aprova l'estatut que ha de regir aquesta entitat i estableix en el seu article segon com al seu objecte l'explotació d'instal·lacions i serveis i l'execució d'obres de tractament i depuració d'aigües residuals i, si s'escau, la reutilització de les aigües depurades, així com la gestió recaptatòria del cànon de sanejament, de conformitat amb el que estableix la seua llei de creació.

3.2 Activitat desenvolupada en 1996

Tot seguit es resum la informació més rellevant relativa a l'activitat desenvolupada per l'empresa en l'exercici de 1996, inclosa en l'informe de gestió d'aqueix exercici elaborat per la direcció de l'Entitat.

Durant 1996, SAR ha continuat exercint les funcions encomanades en la seua llei de creació que consisteixen principalment en la gestió i recaptació del cànon de sanejament i la construcció, finançament, gestió i control de l'explotació de les instal·lacions de depuració d'aigües residuals, directament o mitjançant la subscripció de convenis de finançament amb els ajuntaments afectats.

En 1996 el cànon de sanejament meritat ha experimentat un decrement respecte de l'exercici de 1995 del 2,2%, a causa del menor consum d'aigua registrat en 1996, com a resultat de les restriccions existents en algunes zones, i de les campanyes de sensibilització que han tingut un efecte positiu en els hàbits de consum de la població.

A la data de realització d'aquest informe no s'havien rebut en el SAR 110 declaracions-liquidacions corresponents a l'exercici de 1993 de 46 entitats subministradores, 217 declaracions-liquidacions de l'exercici de 1994 de 69 entitats subministradores, 299 declaracions-liquidacions de l'exercici de 1995 de 102 entitats subministradores i 413 declaracions-liquidacions de l'exercici de 1996, de 126 entitats subministradores.

Pel que fa a la gestió de l'explotació d'instal·lacions depuradores durant l'exercici de 1996, l'Entitat ha assumit la gestió de 46 instal·lacions (36 en 1995), mitjançant contractes d'explotació amb empreses especialitzades, havent finançat l'explotació d'altres

183 (169 en 1995), ja siga via conveni (16 convenis que abasten 117 instal·lacions depuradores) o mitjançant finançament ordinari. Es troben vigents expedients corresponents a 66 instal·lacions públiques de sanejament.

En l'exercici de 1996, s'han executat actuacions de reformes i millores per un import de 126,6 milions de pessetes (308,4 en 1995).

Quant a les actuacions de vigilància del funcionament de les instal·lacions de sanejament i de control de qualitat dels processos, cal ressaltar que la dita activitat es realitza per mitjà d'empreses contractades com a assistència tècnica de SAR, distribuint-se la seua acció en vuit zones en les quals s'ha dividit el territori de la Comunitat Valenciana. D'altra banda s'ha continuat amb el programa de vigilància i control de les 25 conduccions a la mar existents a la Comunitat.

Dins dels estudis realitzats en 1996, cal destacar el d'un Pla d'Acció per al tractament de fangs, el de rendabilitat d'instal·lar sistemes de cogeneració en diverses instal·lacions de sanejament i depuració d'aigües residuals, i el de teledetecció de la qualitat de les aigües costeres en la zona compresa entre Sagunt i l'Albufera. Com actuació especial de l'exercici de 1996 cal destacar la que es deriva del conveni subscrit amb la Diputació provincial d'Alacant per a l'execució d'un pla de reutilització de fangs procedents d'EDAR's de la província d'Alacant.

L'activitat d'abocaments industrials ha continuat durant l'exercici de 1996 amb les línies seguides en l'any 1995, tant en la gestió del cànon de sanejament per a usos industrials com en el seguiment i control dels abocaments. D'altra banda, com a principal novetat de l'exercici de 1996, cal destacar que s'ha establert el procediment per a la connexió als col·lectors generals, la titularitat dels quals correspon a la Generalitat Valenciana.

En relació amb l'activitat de projectes i obres durant 1996, cal destacar que l'obra executada s'ha incrementat en un 5,6% respecte a 1995. Les obres més significatives que SAR ha iniciat o continuat durant 1996, es resumeixen tot seguit:

- 11 projectes en fase de preparació, pendents de licitació per un import de 5.399 milions de pessetes.
- 4 obres licitades en l'exercici per 3.301 milions de pessetes.
- 10 obres en fase de selecció provisional per 7.863 milions de pessetes.
- 15 obres adjudicades en l'exercici per 4.051 milions de pessetes.
- 7 obres en execució adjudicades en exercicis anteriors per 14.423 milions de pessetes.
- 13 obres finalitzades en l'exercici, el valor d'execució de les quals és de 5.186 milions de pessetes.

4. COMENTARIS SOBRE ELS ASPECTES MÉS IMPORTANTS DELS COMPTES ANUALS

4.1 Anàlisi global del balanç

Tot seguit es mostra en milions de pessetes el balanç de situació a 31 de desembre de 1996, juntament amb les xifres de l'exercici de 1995, presentat per l'Entitat:

ACTIU	31-12-96	31-12-95	Variació
Immobilitzats	9.847,1	5.084,0	93,7
<i>Immobilitzacions immaterials</i>	8,0	10,6	(24,5)
<i>Immobilitzacions materials</i>	19,8	25,7	(23,0)
<i>Immobilitzacions financeres</i>	-	2,4	(100,0%)
<i>Saldo dels dipòsits en administració</i>	9.819,3	5.045,3	94,6
Actiu circulant	5.895,2	6.854,8	(14,0)
<i>Deutors</i>	5.886,7	6.821,2	(13,7)
<i>Dipòsits i fiances constituïts a curt termini</i>	2,4	-	-
<i>Tresoreria</i>	5,9	33,6	(82,4)
<i>Ajusts per periodificació</i>	0,2	-	-
Total actiu	15.742,3	11.938,8	31,9
PASSIU	31-12-96	31-12-95	Variació
Patrimoni	-	-	-
<i>Resultat de l'exercici</i>	(220,8)	(202,6)	9,0
<i>Aportacions de la Generalitat Valenciana</i>	220,8	202,6	9,0
Ingressos per distribuir en diversos exercicis	6,5	10,5	(38,1)
<i>Subvencions de capital</i>	6,5	10,5	(38,1)
Creditors a llarg termini	11.327,8	5.577,8	103,1
<i>Deutes amb entitats de crèdit</i>	11.327,8	5.577,8	103,1
Creditors a curt termini	4.408,0	6.350,5	(30,6)
<i>Deutes amb entitats de crèdit</i>	756,3	2.798,0	(73,0)
<i>Creditors comercials</i>	3.595,0	3.488,7	3,0
<i>D'altres deutes no comercials</i>	53,5	63,8	(16,1)
<i>Ajusts per periodificació</i>	3,2	-	-
Total passiu	15.742,3	11.938,8	31,9

Quadre 1

L'increment de l'actiu de l'exercici de 1996 respecte a 1995 ve determinat fonamentalment per l'augment del 94,6% del saldo registrat en l'epígraf "Saldos dels dipòsits en l'Administració". D'altra banda, la variació en el passiu és conseqüència, en gran part, d'un increment del 103,1% en l'endeutament a llarg termini i d'una reducció del 30,6% de l'endeutament a curt termini.

En l'apartat següent es comenten els epígrafs més significatius del balanç de situació a 31 de desembre de 1996.

4.2 Epígrafs més significatius del balanç

4.2.1 Immobilitzat immaterial

El moviment hagut durant l'exercici de 1996 en els comptes de l'immobilitzat immaterial, és el següent en milions de pessetes:

Comptes	Saldos a 31-12-95	Altes	Saldos a 31-12-96
Aplicacions informàtiques	17,2	0,9	18,1
Valor cost	17,2	0,9	18,1
Amortització acumulada	(6,6)	(3,5)	(10,1)
Total	10,6		8,0

Quadre 2

Les aplicacions informàtiques s'amortitzen línealment en un termini de 5 anys.

4.2.2. Immobilitzat material

El moviment registrat durant l'exercici de 1996 en els diferents comptes, és el següent en milions de pessetes:

Comptes	Saldos a 31-12-95	Altes	Saldos a 31-12-96
Mobiliari i equips oficina	19,2	0,5	19,7
Equips informàtics	19,5	1,3	20,8
D'altres instal·lacions	2,2	-	2,2
Valor cost	40,9	1,8	42,7
Amortització acumulada	(15,2)	(7,7)	(22,9)
Total	25,7		19,8

Quadre 3

Els actius comptabilitzats en aquest epígraf han sigut valorats al seu cost d'adquisició i no s'inclouen els afectes a l'activitat de sanejament i depuració d'aigües.

L'Entitat amortitza el seu immobilitzat material línealment en funció de la vida útil dels actius.

4.2.3 Saldo dels dipòsits en administració

La composició i el moviment d'aquest epígraf del balanç de situació durant 1995 i 1996, es mostren tot seguit en milions de pessetes:

Moviments	1996	1995
Saldo inicial, al primer de gener de l'exercici	5.045,3	2.558,0
Dipòsits rebuts	(11.838,0)	(13.114,5)
<i>Canon de sanejament</i>	<i>(10.144,0)</i>	<i>(10.369,2)</i>
<i>Subvencions rebudes</i>	<i>(1.694,0)</i>	<i>(2.745,3)</i>
Dipòsits aplicats	16.612,0	15.601,8
<i>Premi de cobrança</i>	<i>281,5</i>	<i>267,4</i>
<i>Despeses de depuració:</i>	<i>6.899,4</i>	<i>6.551,2</i>
- <i>Financiats a entitats locals</i>	<i>5.098,4</i>	<i>4.906,0</i>
- <i>Realitzats directament per SAR</i>	<i>1.530,7</i>	<i>1.430,6</i>
- <i>Canon d'abocaments (C.H. Júcar)</i>	<i>150,0</i>	<i>150,0</i>
- <i>Despeses financeres</i>	<i>120,3</i>	<i>64,6</i>
<i>Subvenció despeses corrents de l'Entitat</i>	<i>220,8</i>	<i>202,6</i>
<i>Construcció instal·lacions de depuració:</i>	<i>9.210,3</i>	<i>8.580,6</i>
- <i>Certificacions</i>	<i>8.596,7</i>	<i>8.182,5</i>
- <i>Despeses financeres</i>	<i>613,6</i>	<i>398,1</i>
Saldo a 31 de desembre de l'exercici	9.819,3	5.045,3

Quadre 4

L'Entitat comptabilitza en aquest epígraf, atenent els criteris fixats per la IGGV, els ingressos que provenen de la gestió recaptatòria del cànon de sanejament i les subvencions obtingudes com a partides creditors per dipòsits rebuts de la Generalitat. Al mateix temps, les despeses de gestió, explotació i control de les instal·lacions depuradores, així com les derivades de l'execució de les obres de la seua construcció i reforma, es consideren aplicacions dels citats dipòsits, juntament amb les despeses financeres imputables a aquestes activitats, les derivades de la gestió recaptatòria del cànon i la subvenció destinada a finançar les despeses de funcionament de l'Entitat.

Quant açò, cal assenyalar que SAR té per objecte la gestió, explotació i control d'instal·lacions i serveis, i l'execució d'obres de tractament, depuració i, si s'escau, reutilització de les aigües depurades, així com la gestió recaptatòria del cànon de sanejament, d'acord amb el que estableix la Llei 2/1992, de 26 de març, de Sanejament d'Aigües Residuals de la Comunitat Valenciana.

Per la seua part, la normativa legal vigent estableix que la recaptació del cànon de sanejament gestionat per l'Entitat es destinarà al finançament de les despeses citades. Aquest finançament en l'exercici de 1996 s'ha instrumentat de la forma següent: La Generalitat Valenciana comptabilitza els ingressos per cànon de sanejament com un recurs tributari, i el finançament de les despeses del SAR resta registrat com a "Transferències corrents i de capital a l'Entitat", dins del programa 442.10, "Sanejament i depuració d'aigües". Tot això sense perjudici de la compensació de deutes recíprocs entre la Generalitat i SAR pel cànon ingressat i les subvencions reconegudes.

Amb això, aquesta Sindicatura entén que les despeses derivades de les activitats constitutives del seu objecte social haurien de comptabilitzar-se com a despeses d'explotació de l'Entitat i, per tant, quedar reflectides en el compte de pèrdues i beneficis. Al mateix temps, les subvencions a favor de l'Entitat per al finançament de les citades activitats, emmarcades en el Pla Director de Sanejament i Depuració de la Comunitat Valenciana, haurien de comptabilitzar-se com a ingressos d'explotació, atenent el principi de correlació d'ingressos i despeses, i quedar, així mateix, recollits en el compte de pèrdues i beneficis, a fi de reflectir fidelment els resultats de l'Entitat.

Les despeses derivades de l'activitat de SAR que figuren comptabilitzats com a aplicacions dels dipòsits rebuts pugen a 16.612,0 milions de pessetes. Per la seua part, els ingressos per subvencions a favor de l'Entitat per al finançament de les citades despeses, reconegudes per la Generalitat Valenciana i d'altres entitats, pugen a 10.970 i 112 milions de pessetes, respectivament, (vegeu el subapartat b) "Subvencions rebudes").

Per tant, l'adequada comptabilització dels ingressos i despeses derivats de les activitats de SAR implicaria el registre d'un saldo deutor de pèrdues i beneficis per 5.530 milions de pessetes. Així mateix, tenint en compte que el saldo inicial de l'epígraf "Saldo dels dipòsits en administració", que puja a 5.045,3 milions de pessetes, reflecteix l'excés de despeses realitzades per SAR en exercicis anteriors a 1996, en relació amb els ingressos obtinguts per al seu finançament, hauria de quedar reflectit en el passiu del balanç de situació com a resultats negatius d'exercicis anteriors.

a) Cànon de sanejament

El cànon de sanejament és un tribut de la Hisenda Pública Valenciana la gestió recaptatòria del qual correspon a SAR, tal i com estableix la citada Llei 2/1992, per la qual cosa el producte de la seua recaptació hauria de quedar reflectit en un compte de naturalesa creditora a favor de la Generalitat Valenciana per a la seua consegüent liquidació.

L'Entitat comptabilitza el cànon de sanejament basant-se en les declaracions-liquidacions presentades per les entitats subministradores. Quant açò, cal indicar que a la data de realització d'aquest treball no s'hi havien presentat 1.039 declaracions, corresponents a 1996 i exercicis anteriors, per part de subministradores que en algun període presentaren la declaració-liquidació. No hem pogut estimar objectivament l'import a què podrien pujar les citades declaracions, atesa la heterogeneïtat de les liquidacions presentades per una mateixa entitat subministradora.

D'altra banda, en relació amb el cànon per autoconsums d'aigua i producció d'aigües residuals, exigible pel sistema de padró o matrícula, SAR ha confeccionat el cens de contribuents per a elaborar les corresponents propostes de liquidació que, una vegada aprovades per la Direcció General de Tributs de la Conselleria d'Economia i Hisenda, es notificaran als contribuents per al seu cobrament. D'acord amb els càlculs estimatius realitzats per SAR, l'import de les liquidacions dels exercicis compresos entre 1993 i 1996, podria pujar a 318,4 milions de pessetes.

b) Subvencions rebudes

El detall de les subvencions rebudes que es recullen en aquest epígraf és el següent:

ENTITAT	FINALITAT	Milions de pessetes
C.O.P.U.T.	Inversions reals	1.582,0
F.E.D.E.R.	Construcció depuradores, Villena, Ibi, Elx, Castelló i Benicàssim	77,7
Diversos ajuntaments	Obres de millora en estacions depuradores i xarxes de col·lectors	34,3
Total subvencions rebudes		1.694,0

Quadre 5

L'Entitat comptabilitza com a "Subvencions de la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports" l'import resultant de compensar les subvencions reconegudes per la Generalitat Valenciana en favor de SAR, amb els ingressos per cànon de sanejament recaptats per l'Entitat a favor de la Generalitat.

En 1996, les obligacions reconegudes en la liquidació del programa pressupostari 442.10 per subvencions a SAR, han pujat a 10.970 milions de pessetes, dels quals 7.602 milions corresponen a transferències corrents i 3.368 a transferències de capital. El cànon de sanejament comptabilitzat per la Generalitat com a recaptat, segons SAR, puja a 9.388 milions de pessetes. Per diferència entre els dos imports s'obté el saldo del compte, que s'eleva a 1.582 milions de pessetes, i que representa els cobraments per subvencions de la COPUT percebuts per SAR en l'exercici.

c) Premi de cobrança

La indemnització en compensació de la gestió recaptatòria efectuada per les entitats subministradores, que puja a 281,5 milions de pessetes, es troba infravalorada en 9,1 milions de pessetes, ja que no s'ha tingut en compte l'IVA per pagar a les entitats que repercuteixen el dit impost.

d) Inversions i gestió de les instal·lacions de sanejament

Les despeses d'explotació d'instal·lacions depuradores finançades a entitats locals, que pugen a 5.098,4 milions de pessetes es troben sobrevalorades, com a mínim, en 20 milions de pessetes en haver presentat les citades entitats justificants insuficients pel citat import. Així mateix, les citades despeses podrien estar sobrevalorades, considerant que el termini de presentació de les memòries justificatives finalitza el primer de març de 1997 i que a la data de realització d'aquest treball no s'hi havien retut memòries de despeses finançades en 1996, per un import de 144,7 milions de pessetes.

Basant-nos amb això i tenint en compte que no s'han presentat memòries justificatives de despeses finançades en exercicis anteriors per 208,2 milions de pessetes, es recomana a l'Entitat que adopte mesures efectives per a la reclamació de les citades justificacions, exigint, si s'escau, la devolució dels imports no gastats o compensant-los amb pagaments posteriors a favor dels beneficiaris.

S'han revisat expedients de contractació de construcció, explotació i control d'instal·lacions de sanejament, així com d'assistència tècnica a fi de verificar la seua adequació a la nova Llei de Contractes de les Administracions Públiques. De la citada anàlisi cal assenyalar que en general els expedients de contractació estan adequadament formalitzats.

4.2.4 Deutors

El desglossament d'aquest epígraf del balanç es mostra tot seguit:

Comptes	Milions de pessetes
Deutors per cànon	5.183,2
Deutors diversos	24,1
Administracions públiques	679,4
Total	5.886,7

Quadre 6

a) Deutors per cànon

El saldo d'aquest compte recull el cànon pendent de cobrar per les entitats subministradores segons les declaracions-liquidacions presentades a 31 de desembre de

1996, que puja a 2.461,4 milions de pessetes, i el cànon meritat en 1996 segons les declaracions-liquidacions presentades en 1997 i que per tant, a 31 de desembre de 1996, estava pendent d'ingressar per un import de 2.721,8 milions de pessetes.

Quant als deutes per cànon segons les declaracions presentades fins el 31 de desembre de 1996, cal assenyalar que existeixen dubtes raonables sobre el cobrament d'un percentatge significatiu, sense que SAR s'hi haja cobert comptablement del risc de l'impagament amb la dotació de la provisió consegüent. En aquest sentit, per a determinar l'antiguitat d'aquests deutes, únicament es disposa de la informació proporcionada per les entitats subministradores que presenten la declaració-liquidació resum anual, prevista en la normativa legal vigent.

Basant-nos en la informació anterior s'obté un import de 575,8 milions de pessetes corresponent a deutes amb una antiguitat superior a un any. No obstant això, aquest import podria incrementar-se tenint en compte que un considerable nombre s'entitats subministradores no han retut el citat resum anual o bé no han formalitzat la informació relativa a l'antiguitat del deute. Així mateix, la raonabilitat del citat import està condicionada a les diferències detectades entre els deutes comunicats per les subministradores i les comptabilitzades per SAR, que haurien de ser objecte de conciliació.

b) Administracions Públiques

El saldo deutor mantingut amb les Administracions Públiques a 31 de desembre de 1996, mostra el detall següent:

Comptes	Milions de pessetes
Subvenció capital ajuntaments Onda, Betxi i Vila-real	512,4
Subvenció capital Ajuntament de Castelló	140,0
Subvenció capital diversos ajuntaments	25,0
H.P. retencions pendents de devolució	2,0
Total	679,4

Quadre 7

El 29 d'abril de 1997, d'acord amb un escrit de la COPUT i motivat per les variacions en el tipus de canvi en el percentatge en què FEDER financia les obres subvencionades, es redueix la quantitat que han d'aportar els ajuntaments d'Onda, Betxí i Vila-real en 173,1 milions de pessetes. Aquest fet no s'ha recollit en els comptes anuals perquè la comunicació de la COPUT va ser realitzada amb posterioritat a la seua tancament i aprovació.

Pel que fa a les dues primeres subvencions que figuren en el quadre anterior, cal assenyalar que provenen dels exercicis de 1994 i 1995; en 1996 s'ha rebut un import de 80,1 milions de pessetes. Si bé SAR està realitzant gestions de forma continuada per al seu cobrament, es recomana que es produeisca un augment de la seua intensitat atesa l'antiguitat del deute.

La quantitat per cobrar per subvencions de capital de diversos ajuntaments, prové de compromisos per part de determinades corporacions locals de finançar una part de les obres de millora en estacions depuradores i xarxes de col·lectors dels seus municipis. Els ajuntaments, en aprovar en sessió plenària la seua aportació determinen que aquesta es garantirà mitjançant la constitució d'un aval; no obstant això, a 31 de desembre de 1996, el deute avalat pujava únicament a 1,8 milions de pessetes.

4.2.5 Patrimoni

Aquest epígraf del passiu del balanç, que en la terminologia del Pla General de Comptabilitat s'anomena "Fons propis", està format per les següents partides, expressades en milions de pessetes:

Comptes	31-12-96
Resultat de l'exercici	(220,8)
Aportacions de la Generalitat Valenciana	220,8
Total	-

Quadre 8

La totalitat de l'import del compte "Aportacions de la Generalitat Valenciana", correspon al resultat negatiu que mostra el compte de "Pèrdues i beneficis de l'exercici de 1996". La dita aportació es considera com una aplicació més del cànon de sanejament (vegeu l'apartat 4.2.3).

4.2.6 Ingressos per distribuir en diversos exercicis

Aquest epígraf del passiu del balanç recull les subvencions oficials de capital concedides a l'Entitat amb caràcter no reintegrable, excepte les assenyalades en l'apartat 4.2.3.

4.2.7 Creditors a llarg termini

El saldo d'aquest epígraf, que puja a 11.327,8 milions de pessetes, correspon a préstecs subscrits amb entitats de crèdit per a finançar la construcció d'instal·lacions de sanejament i depuració d'aigües residuals. El detall dels citats préstecs és el següent, en milions de pessetes:

ENTITAT	Capital concedit	Capital dispost	Exercici concessió	Eercici venciment	Tipus d'interés
Bancaixa	378,0	378,0	1994	2004	MIBOR-1%
Banc Europeu Inversions	2.000,0	2.000,0	1994	2004	Variable bonificat en un 2% per l'EFTA
Banc Europeu Inversions	3.000,0	2.000,0	1995	2005	Variable bonificat en un 2% per l'EFTA
		1.000,0	1995	2005	Variable bonificat en un 2% per l'EFTA
Banc Europeu Inversions	7.000,0	2.000,0	1996	2010	9,02%
		2.000,0	1996	2010	8,24%
		2.000,0	1996	2010	6,79%
Bancaixa	80,8	80,8	1995	2005	Mibor-1%
CAM	119,0	119,0	1995	2005	Mibor-2%
Banc Europeu Inversions	11.000,0	-	1996	-	-
Total	23.577,8	11.577,8			

Quadre 9

Del deute pendent a 31 de desembre de 1996, 250,0 milions de pessetes tenen el seu venciment en l'exercici de 1997, per la qual cosa s'han reclassificat a "Creditors a curt termini".

SAR ha efectuat disposicions per 6.000 milions de pessetes del préstec concedit pel Banc Europeu d'Inversions per import de 7.000 milions de pessetes. Els tipus d'interés aplicables a les citades disposicions, assenyalats en el quadre anterior, són fixos durant els cinc primers anys de vida del préstec i, sobre aquests, s'han realitzat operacions de "swap" amb les següents entitats financeres: S.P. Morgan, al 8,55%; Banco de Santander, al 7,21% i Dresner Bank, al 6,58%. Aquestes operacions han comportat un estalvi financer per a SAR de 19,0 milions de pessetes.

Tots els préstecs i "swaps", tret del subscrit amb la CAM, han sigut avalats per la Generalitat Valenciana.

4.2.8 Creditors a curt termini

La composició d'aquest epígraf del passiu del balanç, és la següent:

Comptes	Milions de pessetes
Deutes a curt termini amb entitats de crèdit	756,3
Creditors comercials	3.595,0
D'altres deutes no comercials	53,5
Ajusts per periodificació	3,2
Total	4.408,0

Quadre 10

a) Deutes a curt termini amb entitats de crèdit

El saldo d'aquest compte agrupa les quantitats següents: el deute pel crèdit disposat a 31 de desembre de 1996 de sis pòlisses de crèdit amb venciment en 1997, per 255,6 milions de pessetes, interessos meritats i no vençuts per 250,7 milions de pessetes i 250,0 milions de pessetes pel deute reclassificat a curt termini, tal i com s'indica en l'apartat anterior.

Aquest saldo es troba infravalorat en 25,8 milions de pessetes perquè una de les sis pòlisses de crèdit indicades presenta un saldo a favor de SAR per aquest import que ha sigut compensat amb la resta de saldos creditors . L'Entitat hauria de reclassificar el citat import a l'epígraf "Tresoreria", atenent al principi de no compensació de partides de l'actiu i del passiu.

L'import disponible total de les sis pòlisses puja a 3.000 milions de pessetes. Les dites pòlisses han sigut contractades a un tipus d'interés variable que oscil·len entre el mibor més 0,05 punts i el mibor més 0,09 punts.

b) Creditors comercials

El detall d'aquesta partida es recull en el quadre que es mostra tot seguit:

Comptes	Milions de pessetes
Creditors per obres	1.137,6
Creditors per despeses de depuració	2.331,8
Creditors per premi de cobrança	119,9
D'altres creditors	5,7
Total	3.595,0

Quadre 11

El saldo de "Creditors per obres" inclou 160,5 milions de pessetes a favor de l'empresa "Dragados y Construcciones" per les obres de sanejament integral "Castelló-Benicàssim", contractades per la COPUT i en les quals es va subrogar SAR, el pressupost de les quals puja a 1.938,1 milions de pessetes. Així mateix, inclou un saldo creditor de 115,3 milions de pessetes de l'empresa "OCP, Construcciones", per les obres de construcció d'"EDAR Dénia-Ondara-Pedreguer", el pressupost de les quals puja a 1.334,7 milions de pessetes.

En "Creditors per despeses de depuració" es registren els deutes pels treballs de manteniment i explotació de les entitats depuradores, els titulars més representatius dels quals són les empreses "EGEVASA", "EMARSA" i "SEARSA".

4.3 Anàlisi global del compte de pèrdues i beneficis

El compte de pèrdues i beneficis de l'exercici de 1996, juntament amb les xifres corresponents a l'exercici de 1995, es mostren tot seguit en milions de pessetes:

DESPESES	1996	1995	INGRESSOS	1996	1995
Despeses de personal	163,9	141,6			
Dotació amortització immobilitzat	11,2	9,6		-	-
D'altres despeses d'explotació	50,0	62,2			
			Pèrdues d'explotació	225,1	213,4
Despeses financeres i assimilades	4,1	2,1	Ingressos financers i assimilats	4,4	8,9
Resultats financers positius	0,3	6,8			
	-	-	Pèrdues de les activitats ordinàries	224,8	206,6
			Subvencions de capital transferides	4,0	4,0
Resultats extraordinaris positius	4,0	4,0			
			Pèrdues abans d'imposts	220,8	202,6
Resultat de l'exercici (beneficis)			Pèrdues de l'exercici (pèrdues)	220,8	202,6

Quadre 12

El compte de pèrdues i beneficis reflecteix, exclusivament, les despeses d'estructura o de funcionament de l'Entitat, ja que tal com s'indica en l'apartat 4.2.3, les despeses de gestió, explotació i control de les instal·lacions depuradores, així com els derivats de l'execució d'obres de construcció i la seua reforma, i de la gestió recaptatòria del cànon de sanejament, es comptabilitzen com a partides deutores de l'epígraf d'immobilitzat "Saldo dels dipòsits en administració". Al mateix temps, els ingressos obtinguts per a la realització de les citades despeses es registren com a partides creditores del dit epígraf.

L'adequada comptabilització de les esmentades despeses i ingressos per a l'obtenció de la imatge fidel dels resultats de l'Entitat i el seu reflex en el compte de pèrdues i beneficis, s'indica també en el citat apartat.

4.4. Epígrafs més significatius del compte de pèrdues i beneficis

4.4.1 Despeses de personal

Les despeses de personal representen un 71,5% del total de despeses de l'exercici, i la seua composició i variació, són, respecte a l'exercici anterior, les següents en milions de pesetes:

Comptes	1996	1995	Variació
Sous i salaris	127,7	105,7	20,8%
Seguretat Social a càrrec de l'empresa	36,2	29,7	21,9%
Indemnitzacions al personal	-	6,2	(100%)
Total	163,9	141,6	15,7%

Quadre 13

La plantilla de personal de SAR, a 31 de desembre de 1996, era de 36 persones (32 en 1995) i la plantilla mitjana ha passat de ser 28,78 en 1995 a 34,16 en 1996, produint-se un increment del 18,7%.

L'increment de la massa salarial de l'exercici de 1996 respecte de 1995, calculat en termes d'homogeneïtat, ha sigut del 3,5%.

4.4.2 D'altres despeses d'explotació

Aquest epígraf de despeses representa un 21,8% del total i les principals partides que el componen es mostren tot seguit en milions de pesetes:

Comptes	1996	1995	Variació
Arrendaments i cànon	18,4	17,0	8,2%
Assessoraments treballs específics	1,6	5,5	(70,9%)
Publicitat, propaganda i relacions públiques	9,7	17,5	(44,6%)
Subministraments	3,1	3,5	(11,4%)
Despeses d'oficina	7,9	8,2	(3,7%)
Dietes i despeses de viatge	4,0	2,2	81,8%
D'altres despeses d'explotació	5,3	8,3	(36,1%)
Total	50,0	62,2	(19,6%)

Quadre 14

De l'anàlisi d'una mostra representativa d'aquestes despeses, s'han detectat despeses l'autorització de les quals ha sigut posterior a la seua execució, per un import de 2,0 milions de pessetes.

4.4.3 Despeses financeres i assimilades

Les despeses financeres reflectides en el compte de pèrdues i beneficis puguen a 4,1 milions de pessetes. No obstant això, les despeses financeres meritades en l'exercici, derivades de l'endeutament de l'Entitat per fer front als pagaments originats per les seues pròpies activitats, s'elevan a 738,0 milions de pessetes.

La diferència entre els dos imports correspon a despeses financeres que SAR ha estimat que resulten imputables a despeses de construcció i a despeses de depuració per imports de 613,6 i 123,3 milions de pessetes, respectivament (vegeu el quadre 4 de l'apartat 4.2.3).

D'acord amb el que assenyallem en l'apartat 4.2.3 d'aquest informe, les despeses financeres haurien d'haver-se imputat en la seua totalitat al compte de pèrdues i beneficis, tot això sense perjudici de la imputació a activitats que extracomptablement realitze SAR.

5. COMPROMISOS DE DESPESES PER A EXERCICIS FUTURS

De la informació facilitada per l'Entitat en la memòria dels comptes anuals referent als contractes d'obres i serveis en vigor a 31 de desembre de 1996, es desprén l'existència dels compromisos de despesa per a exercicis futurs, que es mostren seguidament en milions de pessetes:

Concepte	Anualitats				
	1997	1998	1999	2000	Total
Obres	4.682,9	549,9	-	-	5.232,8
Despeses depuració	2.084,4	1.443,7	490,5	161,7	4.180,3
D'altres	28,0	1,0	-	-	29,0
Total	6.795,3	1.994,6	490,5	161,7	9.442,1

Quadre 15

A aquestes xifres cal afegir els compromisos adquirits per a la pròxima anualitat per obres de la COPUT en les quals s'ha subrogat el SAR i que pugen a 13,3 milions de pessetes.

D'altra banda, dels expedients i convenis de finançament per a l'explotació de les instal·lacions de depuració subscrietes amb els ens locals, es dedueix que hi ha uns compromisos adquirits per a 1997 de 3.639,9 milions de pessetes.

6. GESTIÓ DEL CÀNON DE SANEJAMENT

La gestió recaptatòria del cànon de sanejament correspon a SAR en els termes prevists en la normativa legal vigent. Quant açò, cal assenyalar que si bé a l'Entitat li correspon l'elaboració de les propostes de liquidació d'aquest tribut, l'òrgan competent per a practicar les liquidacions d'ofici és la Direcció General de Tributs de la Conselleria d'Economia i Hisenda. Aquesta Conselleria és, també, l'òrgan competent quant a la direcció i control de l'activitat inspectora pel cànon. De la seua banda, l'inici de la via administrativa de constrenyiment correspon a la intervenció delegada de la COPUT, prèvia informació per part de SAR dels contribuents que no han satisfet el cànon.

La recaptació del cànon efectuada fonamentalment per mitjà dels rebuts d'aigua requereix de la col·laboració dels ajuntaments majoritaris entre les entitats subministradores, amb estructures administratives en general poc àgils i de les empreses que realitzen el subministrament d'aigua.

Pel que fa a la gestió efectuada per l'Entitat i la seua relació amb les unitats administratives també competents per a la recaptació del tribut, es proposen les recomanacions següents:

- a) Realitzar els controls que pertocuen sobre les dades relatives al consum i al nombre de factures que figuren en les declaracions-liquidacions, així com intensificar les mesures per a detectar possibles subministraments, autoconsums d'aigua o producció d'aigües residuals, els subministradors, consumidors o productors dels quals no hi hagen presentat des de l'exercici de 1993, de forma voluntària, cap declaració-liquidació de subministrament, o la declaració censal de subministrament, autoconsum o producció d'aigües residuals.

Per a això seria convenient que es realitzaren les gestions oportunes per a la posada en pràctica de la previsió legal continguda en l'article 21 del Reglament sobre el Règim Economicofinancer i Tributari del Cànon de Sanejament, sobre l'adscripció d'un funcionari de la inspecció de tributs de la Generalitat Valenciana.

- b) Sol·licitar a les entitats subministradores que comuniquen semestralment la relació de contribuents que no han satisfet el cànon de sanejament, tal i com estableix l'article 18 del citat Reglament, per al seu trasllat a la intervenció delegada de la COPUT.
- c) Exigir a les entitats subministradores l'adequada i completa confecció del model resum anual previst en l'art. 15 del citat Reglament.
- d) Proposar l'adopció de mesures sancionadores en relació amb:
  - Les entitats subministradores que no han presentat la declaració censal, malgrat el dos requeriments efectuats per SAR.

- Les entitats subministradores que no han presentat les declaracions-liquidacions d'algun període, malgrat el recordatori i requeriment efectuats per SAR.

7. RECOMANACIONS

A més del que s'ha esmentat en els apartats 1 i 2 d'aquest informe, com a resultat del treball de fiscalització realitzat cal assenyalar les indicacions i recomanacions següents:

- a) Durant l'exercici de 1996, SAR ha solventat el següent aspecte que va ser objecte de recomanació per part d'aquesta Sindicatura en l'informe de 1995:
  - a.1) Esmenar les deficiències, quant a l'acompliment dels terminis, en els expedients de contractació administrativa.
- b) Es considera oportú mantenir les recomanacions següent proposades en l'informe de 1995:
  - b.1) Adoptar les mesures que per a la millora de la gestió del cànon de sanejament s'indiquen en l'apartat 6.
  - b.2) Conciliar periòdicament amb l'Administració de la Generalitat Valenciana, i en qualsevol cas a la data de tancament dels comptes anuals, els moviments del compte "Saldo dels dipòsits en administració".
- c) Sobre altres aspectes que s'han posat de manifest en l'exercici de 1996 es recomana:
  - c.1) Posada en pràctica de mesures addicionals que possibiliten la presentació de la documentació justificativa de despeses per part dels explotadors que no han presentat la dita informació, o bé sol·licitar l'exigència en ferm de la devolució de les quantitats finançades i no justificades.
  - c.2) Intensificar les gestions per fer efectives les quantitats pendents de cobrament per subvencions concedides per part de diversos ajuntaments en els exercicis de 1994 i 1995.